

Hvor lite original kan du være i konseptalderen?

I am Carles

KOMMENTAR

KARIN HAUGEN

«**J**eg vet fortsatt ikke helt om det kan kalles en roman».

«Å?»

«Handlingen var min, men setningene var jo Marcel Prousts. Jeg hadde bare klippet og limt litt, jeg.»

Det er Henrik H. Langeland som oppsummerer debutromanen *Requiem*, som han ga ut i 2000. Den var

kontroversiell, og besto 90 prosent av Anne-Lisa Amadous oversettelse av Prousts sagnomsuste

«På sporet av den tapte tid». Langeland omarrangerte stoffet til en historie om en eldre mann som begjærer en gutt. Når han nå, ti år seinere, blir spurt av Dagens Næringsliv om debuten, vet han fortsatt ikke om den kan kalles en roman.

Det er med blussende kinn man leser den tidstypiske sjargongen i mottakelsen av «*Requiem*» (Langeland beskriver seg som «... en slags discjockey, eller rettere sagt, en tekstjockey»). Men det var et smart tenkt prosjekt, som fikk en hard dom: «En bevisstløs debutant» (Adresseavisen). «... begrenset litterær interesse.» (Bergens Tidende – som også kåret ham til «Årets lateste»).

Nå gjør Flamme Forlag en encore av grepet, og gir ut «*Roman*» av Audun Mortensen, som kombinerte sjarm og konsept i diktdebuten «alle forteller meg hvor bra jeg er i tilfelle jeg blir det». I hans nye bok har han tatt Odd Bang-Hansens norske oversettelse av *Lolita*, og snudd den på hodet, setning for setning. Men han har bedrevet god casting: I rollen som *Lolita* møter vi ikke en smånymfe, men en ung Roman Polanski – filmskaperen som selv har *Lolita*-anklager hengende over seg.

Både «*Requiem*» og «*Roman*» deler temaet pedofili – men det er formen som er det avgjørende. Her har de noen norske kolleger

som befinner seg i samme landskap, og noen skandinaver, kanskje særlig poeten Ida Börjel – som debuterte med den overveldende gode diktsamlingen «*Sond*», og som fulgte opp med «*Skåneradio*», en hardcore utgivelse der hun transkriberte radioverten og innringerne i det separatistiske, vilt rasistiske Radio Skåne.

Det er likevel en amerikansk poet som ser ut til å være Mortensens motstykke: Tao Lin. De er begge bare et tastetrykk unna, og møter du en av dem på nettet, kan du lett forveksle dem. Talende nok har Tao Lin sin egen skygge, på nettstedet HipsterRunoff, som driver gjøn med indiefolkets engstelige selvgranskning. Hvem som står bak nettstedet og signaturen «*Carles*» er usikkert – på

grunn av likheter i stilen har flere trodd at det er Tao Lin. Nettstedets svar? Selvfølgelig å

parodierte jakten, og trykke opp T-skjorter så alle kan proklamere «*I am Carles*».

Mortensen mestrer dette rollespillet, der man stadig genererer oppmerksomhet rundt sin egen person – men framstår apersonlig. Det morsomme er at resultatet er en så distinkt stil at man straks ser hans slående likhet med andre forfattere, som Tao Lin. Når Audun Mortensen i et intervju snakker om «*Lolita*», gjør han det i et totalt fremmedgjort, adoptert Wikipedia-språk. Og han har

hevdet at korrekturleseren har brukt mer tid på å lese boka enn ham selv. Iveren etter å markere seg som uinteressert kan være irriterende. Men han nærmest perfeksjonerer en klaustrofobisk følelse av en angstfylt tilværelse (der

man heller aldri slipper unna populærkulturens evige gnagen.)

Lurer du på hva som er nytt ved metoden siden Henrik Langelands roman? Du kan snu på kravet: Kanskje bør leserne være mer originale. Skal man møte unge forfattere med anklager om latskap når de stiller spørsmål ved grunnleggende antagelser som sirkulerer i litteraturfeltet – om originalitet, om kreativitet, om fellesskap og individualitet? Nei, det er ingen grunn til å gå i fistel denne gangen. Som Langeland rolig konkluderer: «*Jo, det var vel en roman.*»

karin.haugen@klassekampen.no

” Mortensen mestrer dette rollespillet.

WONDERBOY:
Audun
Mortensen